

Tõrjutud gruppide kaasamine: TÖÖRIISTAD VABAÜHENDUSTELE

Ülesanne 1: Trendide mõju sinu organisatsioonile

Pärast tulevikutrendide kirjeldamist on järgmise sammuna vaja kasutada seda informatsiooni oma tegevuste planeerimisel, et muuta olemasolev info oma tegevuste planeerimise vahendiks.

Palun võta selle harjutuse tegemiseks umbes 30-40 min aega ja kaasa oma töötajad ning võimalusel ka juhatus/nõukogu. Kui sul on vähem aega, vali ainult üks või kaks trendi, mis on sinu ühenduse seisukohast kõige tähtsamad ja tee see harjutus ainult nende põhjal läbi.

Trend	Millised võimalused* minu organisatsioonile siin avanevad?	Milliste takistuste* ja väljakutsetega me peame arvestama?	Millised on tegevused, mis aitavad takistusi ületada ja võimalusi ära kasutada?
Rahvastiku vananemine			
Suurenev mittevastavus tööturu vajaduste ja tööjõu oskuste vahel			
Piiriülese ja riigisisese rände intensiivistumine			
Teenuste kasutajakesksuse suurenemine			
E-lahenduste suurem kasutuselevõtt ja digilõhe vähenemine			

* Võimaluste ja takistuste puhul võiksid arvestada umbes kahe-kolme aastaga ja mõelda eelkõige sellele, mida oma organisatsiooni plaanides peaksid muutma.

Ülesanne 2: Kaasatavate sihtrühmade kaardistamine

Mõttele läbi, millised on sinu organisatsiooni tegevuse seisukohast olulised siht- ja sidusrühmad (keda võib olla raske kaasata) ja miks on nende osalus sinu tegevustes vajalik.

Sihtrühma kirjeldus, kelle olukorra parandamisega su ühendus seotud on (nt eakad, töötud, lapsed vms)	Põhjendus, miks nende kaasatus oluline on
1. ...	
Olulisemate sidusrühmade kirjeldus, kelle kaasamine on su ühendus tegevuse jaoks oluline (nt poliitikud, ametnikud, teised vabühendused vms)	Põhjendus, miks nende kaasatus oluline on
1. ...	

Ülesanne 3: Kaasamise planeerimine¹

Mõttele konkreetsele sihtrühmale, kellega su ühendus on seotud ja keda võib olla raske kaasata ning konkreetsele tegevusele, milleks nende kaasamine vajalik on. Seejärel mõtle nii palju kui võimalik läbi kaasamisega seotud tegevused ja nende läbiviimiseks tarvilikud ressursid.

Hea planeerimine võimaldab tuvastada riske ja nendeks seeläbi paremini valmistuda. Plaanimine on vajalik ka osalejate jaoks, et nad mõistaksid, mida, miks ja millal neilt oodatakse. Ka plaanmist ennast tasub teha kaasavalt.

Kes on osalejad/ <i>kaasatavad</i> ?	
Mis on kaasamise <i>eesmärk</i> ? Milleks sul on sihtrühma kaasata vaja?	

¹ Vt lähemalt „Kaasamise käsiraamat“

Milliseid meetodeid ² ma kaasamiseks kasutan?	
Millised on minu vahendid (nt uuringu, küsitluse, trükise, ruumi rendi, veebikeskkonna vms ettevalmistamise eelarve)?	
Millised on kasutatavad kommunikatsioonivahendid ?	
Millised on tähtajad (koosta detailne kaasamise kava)?	
Milline on tööjaotus ja kes on vastutajad ?	
Milline on kaasamise taust ? Millega pean veel kaasamisel arvestama?	
Millised on peamised sõnumid ?	
Kuidas, kelle poolt ja millal toimub otsustamine ?	
Millal toimub kaasamise hindamine ?	

Ülesanne 4: Kaasamise hindamine³

Kaasamise hindamine võimaldab seda hiljem paremini plaanida ja läbi viia. Võta see eesmärgiks kohe algul, koos eesmärkide püstitamisega. Kaasamise hindamiseks kasuta näiteks alltoodud näitajaid.

Sa ei pea kasutama kõiki näitajaid korraga, vaid valima enda jaoks sobivaimad.

Kolm näitajat, mille kohta infot on lihtne koguda, kuid mis ei pruugi näidata kõige paremini kaasamise edukust:

	Eesmärk	Tulemus
Kaasatavate või ettepanekute arv		
Kaasatavate rahulolu arutelu või konsultatsiooni järel		
Kaasamisprotsessi pikkus		

Neli raskemini hinnatavat, kuid kaasamise edukuse seisukohalt olulisemat näitajat:

	Eesmärk	Tulemus
--	---------	---------

² Meetoditeks võivad olla näiteks e-posti teel kaasamine, ümarlaud vm vormis toimuv arutelu, ühisüritus (nt väljasõit), anonüümne küsitlus, „ukselt-uksele“ käimine ja kontakti loomine

³ Vt lähemalt „Kaasamise käsiraamat“

Kaasatavate sihtrühmade kaasamise mõju tehtavale otsusele/ seisukohtadele		
Kaasatavate arusaama muutus tehtud otsusest/ seisukohtadest		
Osalejate ja kaasaja võimekuse kasv		
Usalduse ja koostöö paranemine kaasatavate ja kaasaja vahel		

Ülesanne 5: Videoharjutus: puudega inimesega suhtlemine

Allolevalt lingilt leiad Töötukassa poolt tellitud õppefilmid. Vaata ja analüüsi, mida tuleks puudega inimeste kaasamisel tähele panna ning milliseid vigu vältida.

<http://www.youtube.com/playlist?list=PLFWky0KrstpjMMjyh9nZeCQ0EPD6tqvGD>